

nebo zákon za účelem zrušení poměru poskytuje, na př. tedy výpovědi. Tím jest záporně zodpověděna otázka, zda vypršením smlouvy kolektivní, která stanovila výši mzdy, octl se náhle pracovní poměr v tom stavu, že výše mzdy na dále stanovena není a že tedy sáhnouti dlužno k předpisu Šu 1152 obč. zák., dle něhož, není-li mzda ujednána, rozuměti dlužno mzdu přiměřenou. Náhledu odvolacího soudu, jenž otázku tu zodpověděl kladně, nelze v té všeobecnosti přisvědčiti. Nicméně v tomto případě, t. j. v případě Šu 22 (2) zák. o záv. výb. dlužno učiniti výjimku, má-li se dojíti k výsledku uspokojivému. § 22 (2) zakazuje propuštění člena závodního výboru bez svolení rozhodčí komise, »propuštěním však se tu míní nejen propuštění v technickém smyslu, nýbrž každé jednostranné rozvázání pracovního poměru se strany podnikatele, zejména tedy také právě výpověď, jak to sám zákon v Šu 3 písm. g) výslovně vyjadřuje. Neboť účelem zákazu je, by podnikatel neměl ve své moci, zbaviti se libovolně člena závodního výboru, jenž právě touto činností stal se mu snad nepohodlným, ale k tomuto účeli posloužila by mu výpověď zrovna tak jako propuštění v užším smyslu. Podnikateli znemožněna je tedy zákonem i výpověď člena závodního výboru a bylo by zajisté nespravedlivým, aby nucen byl podržeti ho po případě do nekonečna za starých tíživých podmínek. Může sice žádati rozhodčí komisi o svolení k výpovědi, avšak komise nemusí mu svolení udělit, neboť zákon nepředepsal, kdy je má dáti a kdy odepřiti, takže je to dáno do jejího volného uvážení. Jest-li však podnikateli výpověď, již se jedině nevyhovujícího mu již pracovního poměru zbaviti mohl, odepřena, musí-li výjimkou pokračovati v něm proti své vůli, musí se mu v tomto výjimečném případě opatřiti navzájem zase takové postavení, jakého by byl docílil, kdyby mu výpověď dopuštěna byla bývala, t. j. musí mu přiznáno býti snížení mzdy na míru, pro nynější dobu přiměřenou. To jest domyšlení zákona, jemuž takovéto komplikace na mysl nepřišly, jenž však jistě byl by přiměřené opatření učinil, aby věci vyhověl, kdyby je byl postřehl a toto řešení jest takovým věci přiměřeným východiskem (§ 7 obč. zák.). Přísluší tedy žalobci za celou dobu od 1. srpna 1922 do 18. října 1923 mzda přiměřená. V dalším shledal Nejvyšší soud rozsudek odvolacího soudu zmatečným dle Šu 477 čís. 9 c. ř. s. ve výpočtu přisouzené částky.

Čís. 4297.

Vyhlášení úpadku není na závalu, by nebylo se domáháno zaplacení pohledávky přímo na úpadci, avšak jen v tom případě, vzdal-li se žalobce úhrady ze jmění náležejícího do úpadkové podstaty.

Směnečný platební rozkaz, vydaný proti dlužníku, na jehož jmění byl již vyhlášen úpadek, jest zmatečným.

(Rozb. ze dne 22. října 1924, Rv I 1471/24.)

Směnečný platební příkaz proti Rudolfu M-ovi ze dne 25. června 1924 procesní soud první stolice k námitkám dlužníka zrušil, ježto na jmění dlužníka byl dne 13. dubna 1923 vyhlášen úpadek. Odvolací soud rozsudek potvrdil.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Dovolání, uplatňujícímu toliko důvod nesprávného právního posouzení věci soudem odvolacím, nelze přiznati oprávnění. Nemůže býti pochybnosti, že by vyhlášení úpadku na jmění žalovaného Rudolfa M-a nebylo závadou, by se žalobkyně nedomáhala zaplacení směnečné pohledávky přímo na úpadci, avšak jen v tom případě, kdyby se vzdala úhrady z jeho jmění do úpadkové podstaty náležejícího prohlásivši, že si chce opatřiti toliko exekuční titul pro případ zrušení úpadku nebo obmezivši svůj nárok toliko na majetek dlužníkův, úpadkem nedotčený (§ 6 (3) konk. ř.). Žaloba však takového prohlášení neb obmezení neobsahuje a ani při ústním jednání dne 11. července 1924, kdy první soudce výslovně zjistil, že na jmění Rudolfa M-a byl dne 30. dubna 1923 vyhlášen úpadek a že úpadkové řízení nebylo ještě skončeno, kdy tedy žalobkyně nemohla již o stavu věci býti v pochybnostech, neupravila žalobního nároku v uvedeném smyslu. Poněvadž dle Šu 1 konk. ř. vyhlášením úpadku jest zasaženo veškeré jmění té doby dlužníku již náležející i ono, jehož za úpadku nabude, jest zřejmo, že žalobkyně žalobou směřovala k ukojení svého nároku ze jmění dlužníkovy vůbec, tedy z úpadkové podstaty. Takovéto spory nemohou však býti po rozumu Šu 6 (1) konk. ř. zahájeny proti úpadci po vyhlášení úpadku, neboť úpadce vyhlášením úpadku stává se co do jmění, náležejícího do úpadkové podstaty, nezpůsobilým k jakékoliv dispozici a proto i procesně nezpůsobilým (§ 1 c. ř. s.) a, byl-li přes to proti němu vydán směnečný platební příkaz, jest tento dle Šu 7 a 477 čís. 5 c. ř. s. zmatečným. Nelze sdíleti právní názor dovolatelky, že lze žalobu připustiti proti úpadci bezpodmínečně, poněvadž prý jednání dlužníkovy a důsledkem toho též rozhodnutí o žalobě bylo by ve smyslu Šu 3 konk. ř. toliko bezúčinným oproti věřitelům úpadkovým, nikoliv však absolutně neplatno. Tento právní názor dovolatelky jest v přímém rozporu s ustanovením Šu 6 (1) konk. ř., který, jak již uvedeno, přímo vylučuje zahájení sporů, směřujících k uplatnění nároků na jmění do úpadkové podstaty náležejícího proti úpadci po vyhlášení úpadku.

Čís. 4298.

Jde o právní posouzení věci, je-li úkolem soudu prostý výklad listin, kdežto vyšetření vnitřní pravdivosti projevu obsaženého v listině jest otázkou skutkového zjištění.

(Rozh. ze dne 22. října 1924, Rv II 416/24.)